SCRIEREA PE DOS!

(Interviu: Maria Diana Popescu – Florentin Smarandache)

MDP: Domnule Florentin Smarandache, pornind de la sintagma „arta de a nu face artă” pe care ai enunțat-o, ca extensie a studiului „Arta de a nu scrie un roman”, a lui Jerome K. Jerome”, cît la sută este artă „in medias res”?

FS: „Arta de a nu face artă” a devenit la mine <Aut-Artă> (în engleză „outer-art”), vezi situl şi albumele respective:
http://www.gallup.unm.edu/~smarandache/a/oUTER-aRT.htm.
Adică a crea invers: în loc de *cât mai frumos*, să facem... *cât mai urât*... La fel ca la un concurs de alergări: câştigă cel care iese ... pe ultimul loc (!) Ori la şah: câştigă cel care ... este bătut [primeşte mat] (!)

MDP: Sunteți considerat de către unii exegeți „părintele paradoxismului”, alții, dimpotrivă, vă neagă contribuția şi pun travaliul pe seama lui Nichita Stănescu sau a lui Marin Sorescu. Invocîndu-l pe Hegel şi logica „negarea negației”, cum ați formula un rechizitoriu în apărare?

FS: Numai cei care n-au citit operele lui N. Stănescu şi M. Sorescu pot spune acest lucru. De fapt, singurul care încearcă să producă confuzie este un anume Pachia Tatomirescu.

Am mai răspuns la o astfel de întrebare, iar acum nu fac decât să mă repet. Va rog să revedeți articolele mele „Polemici privind paradoxismul (I) / Interviu cu Octavian Blaga” şi „Polemici privind paradoxismul (II)” din volumul „Ultrapolemici cu litere mari şi MICI”, Ed. Offsetcolor, Rm. Vâlcea, 2002, pp. 23-33 şi respectiv 34-40,
care se află şi pe Internet la adresa:
http://www.gallup.unm.edu/~smarandache/Ultrapolemici.pdf.

N. Stănescu şi M. Sorescu sunt scriitori români geniali ai secolului XX, dar în toată opera lor nu găseşti măcar o singură dată cuvântul „paradoxism” menționat, n-au scris manifeste despre paradoxism, nici eseuri despre paradoxism, ca să nu mai vorbim despre publicarea de antologii internaționale ori măcar naționale cu texte paradoxiste. Şi-atunci, vă întreb eu pe Dvs., cum au format un curent fără a-l teoretiza, fără chiar a-l denumi?! Aşa ceva nu s-a pomenit în istoria literaturii!
Astea-s halucinații de-ale lui Pachia!
La toți despre care scrie prefețe sau cronici literare acest Pachia susține, într-un retorism până la ambiguitate, că sunt paradoxişti, creând o confuzie teribilă. Mă întreb dacă o face intenționat sau inconştient (în sensul că nici el n-are habar ce este paradoxismul)?
Găseşte acest individ câteva antiteze la un scriitor şi gata afirmă că este paradoxist. Păi antiteze au folosit aproape toți scriitorii lumii şi apar în mai toate textele începând de la primele scrieri care s-au păstrat, incluzând Biblia şi celebrele paradoxuri antice (al lui Ahile cel iute de picior care nu poate întrece broasca țestoasă, al săgeții, al timpului, etc.).
Hai să dăm câteva exemple oximoronice vechi:
- poetul grec Hesiod (sec. 8 î. H.): „Jumătatea este mai mare decât întregul”;
- oratorul şi omul politic roman Marcus Tullius Cicero (106-43 î. H.): „Liniştea lor este un strigăt înalt”;
- poetul latin Quintus Horatius Flaccus (68-8 î. H.), în Ode III, scria: *mole ruit sua* = cade în ruină sub propria greutate;
- etc.

MDP: Aş putea să învăţ şi eu, şi cititorul, cum stau lucrurile cu „scrierea pe dos, scrierea dinafara scrierii, arta pe dos sau arta dinafara artei"?

FS: Există scriere pe dos, sau în contra-sens, în răspăr referitoare la expresiile/clişeele lingvistice. Întoarcerea unei expresii de la *figurat* la *propriu*, este un stil paradoxist. Vezi volumele-mi în franceză,
„Le sens du non-sens" [Sensul non-sensului], publicat în 1983 în Maroc, şi care conține primul manifest paradoxist:
http://www.gallup.unm.edu/~smarandache/LeSensDuNonsens.pdf
şi „Anti-chambres et anti-poesiés, ou bizzareries (vers paradoxaux)" [Anti-camere şi anti-poezii, sau bizarerii (versuri paradoxale)], prima ediție publicată în 1984 în Maroc, iar a doua ediție în 1989 în Franța:
http://www.gallup.unm.edu/~smarandache/Antichambres.pdf.
În engleză citiți volumul meu recent „Experimental paradoxist Linguistics (Florentin's Lexicon)":
http://www.gallup.unm.edu/~smarandache/FlorentinsLexicon.pdf.

MDP: Dacă practica excesului nu ne-ar fi cunoscută, am învăța-o de la „şcoala lui Maistre". Avangarda curentului paradoxist (iată exploatarea „inversului") care se sprijină pe excesul de antiteze, antinomii, contradicții, oximorone, parabole, paradoxuri, devine cumva nefastă creației?

FS: Nu devine nefastă. Paradoxismul se manifestă natural. Iată nişte mostre din folclor: „Când o face plopul pere / şi răchita micşunele", sau cântecul de pahar „De la beat cârciumă vin, / Merg pe gard de drum mă țin, / Dau cu câinii-n bolovani / Şi-s prieten cu duşmani" (observați substituțiile/inversiunile lingvistice).
Cred că cele mai saturate (excesive), până-n prezent, sunt **distihurile paradoxiste** (formate din două versuri antitetice, dar care au un înțeles unitar):
http://www.gallup.unm.edu/~smarandache/DistihuriParadoxiste.pdf,
ce constituie o nouă specie lirică propusă în cadrul curentului paradoxist.

MDP: Şi totuşi, matematicienii sînt oameni „exacți", „se uită la ceas şi atunci cînd fac dragoste"…(am reținut sintagma de la un distins matematician român, academician Gh. Păun). Avem o cazuistică în speță, „exempli gratia", ar fi mulți matematicieni-poeți, dar, în cazul dumneavoastră, între matematică şi paradoxalul „paradoxism", care dintre ele se profilează?

FS: Referitor la matematica carteziană, bineînțeles Acad. Gh. Păun are dreptate: matematicienii sunt exacți. Însă, odată cu dezvoltarea matematicilor contemporane – logicile fuzzy, neutrosofică, paraconsistentă, sau a cercetărilor privind imprecizia, incertitudinea, prezicerea, probabilitatea subiectivă – matematicienii sunt nevoiți să fie aproximativi, să modeleze/aproximeze realitatea.

În cazul meu, paradoxismul s-a interconectat cu ştiința, de pildă: cu *filozofia* (dând naştere **neutrosofiei**, care-i o generalizare a dialecticii hegeliene), cu *logica* (dând naştere **logicii neutrosofice** care se aplică în practică şi care este o generalizare a logicii fuzzy, în special a logicii fuzzy intuiționistice), şi analog cu *teoria mulțimilor* (dând naştere **mulțimilor neutrosofice**, care sunt o generalizare a mulțimilor fuzzy, în special a mulțimii fuzzy intuiționistice), cu *teoria probabilităților* (dând naştere **probabilităților neutrosofice**, care sunt o generalizare a probabilităților clasice şi imprecise); vezi situl:
http://www.gallup.unm.edu/~smarandache/neutrosophy.htm.

În inginerie, aeronautică, cercetarea militară, medicină, robotică, paradoxismul s-a transformat în **Teoria Dezert-Smarandache de Raționament Plauzibil şi Paradoxist** (în engleză abreviată **DSmT**), care fuzionează informațiile contradictorii furnizate de sensori,

vezi: http://www.gallup.unm.edu/~smarandache/DSmT.htm.
Începând din anul 2003, în fiecare an am prezentat lucrări, sesiuni speciale, sau seminarii despre DSmT la diverse conferințe internaționale din multe țări: Australia, Suedia, Spania, Belgia, SUA, Bulgaria, Indonezia, Italia, Franța, Slovenia, Canada, etc. împreună cu Dr. Jean Dezert de la Oficiul Național de Cercetări Spațiale din Paris. Iar acum o săptămână m-am întors de la o conferință internațională din Germania (FUSION 2008 la Köln).
S-au susținut teze de doctorat şi masterate despre DSmT sau despre neutrosofice la universități din Australia, SUA, Franța, Iran, Canada, Italia, în prezent Olanda.
Am fost sponsorizați de NASA şi NATO.

MDP: Cu ce se legitimează „paradoxismul" în cei douăzeci de ani de existență?

FS: Se legitimează, conform celor de mai sus, atât prin creația literară (noi specii literare: distihul paradoxist, distihul dualist, drama paradoxistă), dar - mai ales - prin aplicația lui în ştiință la nivel internațional, ceea ce nici un alt curent avangardist literar nu a mai făcut. Importanța practică a paradoxismului, că le place unora sau nu, este de necontestat.
Cele cinci antologii paradoxiste internaționale, pe care le-am publicat, cuprind câteva sute de scriitori din circa o sută de țări cu texte paradoxiste în diverse limbi. Le puteți descărca din situl: http://www.gallup.unm.edu/~smarandache/a/paradoxism.htm.

MDP: „Multe curente de avangardă s-au impus prin scandal – pentru că se opuneau vechii ordini artistice" – este declarația dumneavoastră. Cum stăm în cazul „personant" al „paradoxismului"?

FS: Paradoxismul nu s-a impus prin scandal. La început a fost un protest contra totalitarismului. Apoi s-a bazat pe experimente contradictorii, apoi pe introducerea de noi specii literar-artistice, şi în ultimul timp pe aplicații în ştiință.

MDP: Multe capete luminate au părăsit România. Ce face un distins matematician român în America? Pune cumva în calcule Universul? Cum vedeți România „paradoxistă" în „Anno Domini" 2008?

FS: Mă consider, în general, cercetător ştiințific, nu matematician în sensul strict, deoarece în prezent studiez şi creez aplicații ştiințifice în diverse domenii (logici moderne, inginerie, DSmT, fizică cuantică, etc.) nu doar teorii.
Se pare că România tot este într-o perioadă de tranziție din care nu mai (vrea să) iese! [Într-adevăr... paradoxistă situație...]

MDP: Pesimistul Cioran afirma că „lumea a murit de atîtea ori din lipsă de paradoxuri". Nu cumva astăzi omenirea trăieşte prea dese „învieri" din lipsă de scopuri morale, din lipsă de semnificații şi semnificanți?

FS: Lumea a murit şi s-a născut, iar a murit şi iar s-a născut. Şi-acest ciclu durează.
Marii intelectuali sunt sceptici, zicea Nietzche.
În societatea de consum, aşadar, se trăieşte foarte mult în prezent. Materialul predomină în fața spiritualului. Scopurile morale sunt înlocuite cu scopuri financiare...

MDP: O rezolvare matematica nu este egală cu o rezolvare morală. O ecuație nu poate constitui un calcul de conduită. „Logica matematică prezintă lucrurile la indicativ şi dintr-un indicativ nu se poate scoate un imperativ" asemănător cu imperativul moral. Logica matematica satisface gîndirea logică cu mijloace expresive impersonale, dar nu poate da seama de sentimente, de vibrație artistică, de virtuți etcaetera. Aşadar, mi se pare cu neputință de cuprins într-o formula matematică conținutul

unor stări sufleteşti, „bonum non est in mathematicis”, cum spune adagiul aristotelic "omul nu poate fi un mecanism". Aveți dreptul la apărare, domnule Florentin Smarandache!

FS: Eu nu mă apar, ci destăinui adevărul sau părerea mea.
Am impresia ca Dvs. vă referiți la Logica Booleană, care este rigidă, însă logicile contemporane, enumerate parțial în răspunsurile anterioare, sunt mai flexibile, mai mulate pe realitate, mai ne-exacte - în care multe din principiile şi legile logicii clasice sunt încălcate.